

ПОЛІПШЕННЯ БІЗНЕС-КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Анотація. У статті досліджений стан бізнес-клімату України та запропоновано заходи щодо покращення бізнес-клімату для підприємств та залучення інвесторів

Ключові слова: бізнес-клімат, ризики в українській економіці, інвестори, законопроекти

Improving the business climate in Ukraine

Abstract: The article examines the state of the business climate in Ukraine and proposes measures to improve the business climate for businesses and attract investors

Keywords: business climate, risks in the Ukrainian economy, investors, bills

Актуальність. На сьогоднішній день бізнес-клімат в Україні, досить не є стабільним та позитивним середовищем для створення підприємств та залучення нових інвестицій для подальшого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема і перспективам розвитку малого та середнього бізнесу приділяють увагу такі вчені, як А. Айсан, М. Наблі, М. Варудакіс, М. Буссе, Т. Кінда, К. Ващенко, З. Варналій, В. Воротін, В. Геєць, О. Лібанова, Я. Жаліло, Г. Колісник, В. Кішак. Дослідження науковців в основному розкривають стан і перспективи розвитку підприємництва та окреслюють основні засади стратегії модернізації світової та української економіки в посткризовий період. [1]

Мета. Формування плану, щодо поліпшення бізнес-клімату в Україні.

Основна частина. Чітка та перспективна стратегія є запорукою поліпшення розвитку бізнесу в Україні для досягнення високого економічного рівня.

Українському бізнесу складно конкурувати на міжнародних ринках, оскільки для фінансування компаній немає внутрішнього ринку капіталу, тому доводиться залучати гроші на зовнішніх ринках.

Індекс інвестиційної привабливості в 2020 року становив 2,51 бала з 5-ти можливих та продовжує перебувати в негативній площині. Інвестори не дуже бажають вкладати кошти в розвиток покращення бізнес-клімату тому, що визначають в українській економіці ризики: кризу судової влади, відсутність верховенства права і успіхів у боротьбі з корупцією, а також значний вплив тіньової економіки. Також не винятком став карантин, який значною мірою теж вплинув на інвесторів і підприємців, тобто з'явилися постійні ротації в складі уряду, як наслідок – політична та економічна нестабільність, підвищення податкового тиску та зміни податкового законодавства, призупинення реформ. Але ці негативні результати, створили новий поштовх у розвитку бізнесу в Україні. [2]

Одним з найгостріших ризиків називається загроза припинення співпраці України з Міжнародним валютним фондом. Накопичився досить великий перелік проблем, які є наслідками як пандемії, так і внутрішніх рішень або бездіяльності. Але ці проблеми не мають досить великого впливу на бізнесменів, а навпаки шукають і знаходять нові шляхи ведення та створення свого бізнесу, але бізнес-клімат в Україні є прогресивним і в якійсь мірі налагоджується, але не суттєво. [3]

Існують також і позитивні моменти, які відзначили бізнес-лідерів за останні півроку, запуск ринку землі, валютна лібералізація, продовження співпраці з МВФ, зниження облікової ставки НБУ, стабільна національна валюта.

Частина Української економіки перебуває в тіні, тобто є невідомою для більшості людей країни, цьому є причина неефективності регулювання, які створюють бар'єри для підприємців та їх розвитку, змушують їх нести витрати на виконання різних формальних вимог та отримання архаїчних довідок, дозволів і погоджень. Наслідком, з часом стає, витіснення малого та середнього бізнесу, що є основою

забезпечення робочих місць та знаходження коштів, які переважно надходять на удосконалення та оновлення міст. Найголовнішою причиною цих недоліків є саме держава, яка має підтримувати розвиток бізнес-клімату та бути безпосередньо його учасником. [4]

На сьогоднішній день існує індекс конкурентоспроможності міст, тобто в який містить 10 компонентів врядування для оцінювання конкурентоспроможності міст.

Кожен компонент, по-своєму, унікальний та важливий, які містить вимір, інформація, яка заснована на статистичних даних або даних опитування бізнесу. За результатами «Індекс конкурентоспроможності міст України (ІКМ) 2019/2020» шість міст — Хмельницький, Івано-Франківськ, Львів, Вінниця, Тернопіль та Чернігів є містами з найбільш сприятливим бізнес-кліматом та ефективним економічним врядуванням. [5]

Тому, що місцева влада не маючи великої могутності та сили, як державна, створює бізнес-клімат для підприємців, які б забезпечували робочі місця та фінансові надходження в бюджет.

З 2020р. Україна визначила залучення інвестицій головним пріоритетом. Відповідно розпочались різні програми стимулювання для збільшення інвестицій.

Україна зробила серйозні кроки вперед, щоб полегшити ведення бізнесу і вона піднялася на сім позицій у рейтингу Світового банку «Ведення бізнесу в 2020 році» з 71 місця у 2019 році на 64 місце. Це найбільший щорічний стрибок в Україні з 2014 року та найвищий рейтинг, який коли-небудь отримувала країна. Країна продемонструвала покращення у шести з десяти показників, які оцінює Світовий банк, і набрала найвищі показники в таких категоріях, як "відкриття бізнесу" та "надання дозволів на будівництво". [6]

З 2014-2020р. достатньо законопроектів було розглянуто та запропоновано, але лиш деякі із них змогли доцільно покращити становище бізнес-клімату. Ці законопроекти діляться на певні блоки:

1 - й блок, впровадження цифрових технологій, які варто допрацювати задля розвитку малого та середнього бізнесу;

2 - й блок, податковий, тобто залучення податкових пільг та канікул, мотивування розвитку певних галузей, зміни до податкового адміністрування і контролю, зміна деяких податків і мит. Також прискоренні амортизації виробничого обладнання, які заохочують інвестиції на виробництво;

3 - й блок, містобудування та земельні відносини, суть полягає у спрощенні доступу до земельних ділянок для фермерів для створення своїх споруд для підприємницької діяльності;

4 - й блок, покращення конкуренції та відкритості ринків, забезпечення рівності та прозорості для укладання договорів оренди та інших договорів між суб'єктами господарювання; вдосконалення розподілу бюджетних дотацій для невеликих сільськогосподарських підприємств. [7]

Отже, бізнес-клімат в Україні на сьогодні не є привабливим для інвесторів та розвитку бізнесу, але враховуючи рейтинг Світового банку, клімат перебуває у досить не критичному становищі. Щоб покращити середовище бізнес-клімату, необхідно дотримуватися план поліпшення, який виведе країну на високий економічний рівень та підтримка місцевої влади кожної області, яка зацікавлена в розвитку бізнесу, не дарма шість міст України мають сприятливий бізнес-клімат, коли будуть зацікавлені всі міста, то згодом зацікавиться і держава.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. веб-сайт. URL: <http://visnik.knute.edu.ua/files/2012/06/4.ua> (дата звернення 20.02.2021)
2. FinPost: веб-сайт. URL: <http://finpost.com.ua/news/18308> (дата звернення 20.02.2021)
3. Український кореспондент: веб-сайт. URL: <https://ua.korrespondent.net/business/economics/4307922-investory-rozcharovani-ukrainoui-u-chomu-prychyny> (дата звернення 20.02.2021)
4. НВ: веб-сайт. URL: <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/biznes-klimat-v-ukrajini-yak-stvoriti-horoshi-umovi-dlya-pidpriyemnictva-deregulate-together-50098208> (дата звернення 20.02.2021)
5. Бізнес: веб-сайт. URL: <https://business.dii.gov.ua/en/cases/novini/sist-mist-ukraini-maut-najbils-spriatlivij-biznes-klimat-doslidzenna-programi-usaid-keu> (дата звернення 20.02.2021)

6. Бізнес: веб-сайт. URL: <https://biz.liga.net/ekonomika/all/opinion/ukraina-i-doing-business-plyus-7-pozitsiy---pobeda-ili-porajenie> (дата звернення 20.02.2021)

7. Український кризис: веб-сайт. URL: <https://uacrisis.org/uk/74753-re-update> (дата звернення 20.02.2021)

Криворучко Дарія Миколаївна, студентка економічного факультету, Донецький Національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, e-mail: kryvoruchko.d@donnu.edu.ua

Андронік Олена Леонідівна, кандидат економічних наук доцент кафедри підприємництва, корпоративної та просторової економіки, Донецький Національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, e-mail: o.andronik@donnu.edu.ua

Kryvoruchko Daria M. - student of the Faculty of Economics, Vasyl Stus Donetsk National University, Vinnytsia, e-mail: kryvoruchko.d@donnu.edu.ua

Andronik Olena. L - Associate Professor, Vasyl' Stus Donetsk National University, Department of Entrepreneurship, Corporate and Spatial Economics, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: o.andronik@donnu.edu.ua